

Operacje na plikach

ls - wyświetla zawartość katalogu
ls -al - wyświetla katalog wraz z ukrytymi plikami
cd dir - zmienia katalog na *dir*
cd - zmienia katalog na domowy (home)
pwd - wyświetla ścieżkę do aktualnego katalogu
mkdir dir - tworzy katalog *dir*
rm file - usuwa plik *file*
rm -r dir - usuwa katalog *dir*
rm -f file - siłowo usuwa plik *file*
rm -rf dir - siłowo usuwa katalog *dir* *
cp file1 file2 - kopiuje plik *file1* do pliku *file2*
cp -r dir1 dir2 - kopiuje katalog *dir1* do katalogu *dir2*; tworzy katalog *dir2* jeżeli ten nie istnieje
mv file1 file2 - przenosi plik *file1* do *file2* (zmienia nazwę z *file1* na *file2*); jeżeli *file2* to istniejący katalog, przenosi do niego plik *file1*
ln -s file link - tworzy łącze *link* do pliku *file*
touch file - tworzy lub uaktualnia plik *file*
cat > file - wypisuje do pliku *file*
more file - wyświetla zawartość pliku *file*
head file - wyświetla pierwsze 10 linijek pliku *file*
tail file - wyświetla ostatnie 10 linijek pliku *file*
tail -f file - wypisuje nowe dane z pliku *file* kiedy ten rośnie, zaczynając od 10 ostatnich linii

Zarządzanie procesami

ps - wyświetla listę aktualnie działających procesów
top - wyświetla listę wszystkich działających procesów
kill pid - zabija proces o numerze *pid*
killall proc - zabija procesy o nazwie *proc* *
bg - wyświetla listę zatrzymanych lub działających w tle procesów
fg - przywraca najnowszy proces
fg n - przywraca proces *n* na pierwszy plan

Prawa dostępu do plików

chmod octal file - zmienia prawa dostępu do pliku *file* na *octal*, kolejno dla właściciela, grupy i innych

- 4 - odczyt (read)
- 2 - zapis (write)
- 1 - uruchamianie (execute)

Przykłady:

chmod 777 - rwx dla wszystkich
chmod 755 - rwx dla właściciela, rx grupy i innych
Zajrzyj do **man chmod** po więcej opcji

SSH

ssh user@host - łączy z *host* jako *user*
ssh -p port user@host - łączy z *host* na porcie *port* jako *user*
ssh-copy-id user@host - dodaje twój klucz do *host* dla *user* aby umożliwić logowanie bez hasła

Wyszukiwanie

grep pattern file - szuka *pattern* w pliku *file*
grep -r pattern dir - wyszukuje wzór *pattern* we wszystkich plikach w katalogu *dir*
command | grep pattern - wyszukuje wzór *pattern* w wyjściu polecenia *command*
locate file - znajduje wszystkie pliki o nazwie *file*

Informacje o systemie

date - pokazuje aktualną datę i czas
cal - pokazuje kalendarz na ten miesiąc
uptime - pokazuje czas działania komputera
w - wyświetla listę zalogowanych użytkowników
whoami - wyświetla jako kto jesteś zalogowany
finger user - informacje o użytkowniku *user*
uname -a - wyświetla informacje o kernelu
cat /proc/cpuinfo - informacje o procesorze
cat /proc/meminfo - informacje o pamięci
man command - wyświetla podręcznik do *command*
df - wyświetla zajętość dysku
du - wyświetla zajętość katalogu
free - wyświetla zajętość pamięci i swap
whereis app - wyświetla lokalizację aplikacji *app*
which app - wyświetla która aplikacja zostanie uruchomiona

Kompresja

tar cf file.tar files - tworzy plik *file.tar* zawierający pliki *files*
tar xf file.tar - wypakuje pliki z *file.tar*
tar czf file.tar.gz files - tworzy archiwum z kompresją Gzip zawierające pliki *files*
tar xzf file.tar.gz - wypakuje pliki z *file.tar.gz*
tar cjf file.tar.bz2 - tworzy archiwum *file.tar.bz2* z kompresją Bzip2
tar xjf file.tar.bz2 - wypakuje pliki z *file.tar.bz2*
gzip file - pakuje plik *file* do archiwum *file.gz*
gzip -d file.gz - wypakuje pliki z *file.gz*

Sieć

ping host - pinguje *host* i wyświetla rezultaty
whois domain - informacje whois o *domain*
dig domain - informacje DNS o domenie *domain*
dig -x host - wyświetla informacje zwrotne o *host*
wget file - pobiera *file*
wget -c file - kontynuuje zatrzymane pobieranie

Instalacja

Instalacja ze źródeł:

./configure
make
sudo make install
dpkg -i pkg.deb - instaluje paczkę (Debian)
rpm -Uvh pkg.rpm - instaluje paczkę (RPM)

Skróty

Ctrl+C - kończy aktualne polecenie
Ctrl+Z - zatrzymuje aktualne polecenie, **fg** przywraca na pierwszy plan, **bg** na tło
Ctrl+D - kończy aktualną sesję (jak **exit**)
Ctrl+W - kasuje jedno słowo w aktualnej linii
Ctrl+U - kasuje całą linię
Ctrl+R - pisz aby przywołać najczęściej używane polecenie
!! - powtarza ostatnie polecenie
exit - kończy aktualną sesję

* używać z dużą ostrożnością

